

EMÜ VÖRTSJÄRVE ÕPPEKESKUS JÄRVEMUUSEUM

Õppeprogrammi kirjeldus

LINNUD I kooliaste

Õppeprogrammi eesmärk:

Õppeprogrammi eesmärk on õpilastele tutvustada metsa, roostiku ja järve elupaigale iseloomulikke linnuliike välimuse ja laulu järgi. Õpilased kuulavad, vaatlevad ja kirjeldavad linde, tutvuvad lindude eluviisi, pesitsemise ja kaitsega. Õpilased saavad teada ränd- ja paigalindudest. Tutvutakse linnuvaatluse kui hobiga.

Lühitutvustus:

Õppeprogrammis õpitakse tundma metsa, roostiku ja järve elupaigale iseloomulikke linnuliike välimuse ja laulu järgi. Õpilased kuulavad, vaatlevad ja kirjeldavad linde, tutvuvad lindude eluviisi, pesitsemise ja kaitsega. Õpilased saavad teada ränd- ja paigalindudest. Tutvutakse linnuvaatluse kui hobiga. Õppeprogramm toimub EMÜ Võrtsjärve õppekeskuses Järvemuuseumis, õppekeskuse lähedal metsas, roostiku- ja veelindude vaatlus parvega Võrtsjärvel.

Õppeprogrammi kestus: 3 tundi

Õppeprogrammi toimumise aeg: kevadsuvisel ajal, aprill – juuni

Õppeprogrammi toimumise koht: Õppeprogramm toimub EMÜ Võrtsjärve õppekeskuses Järvemuuseumis, õppekeskuse lähedal metsas, roostiku- ja veelindude vaatlus parvega Võrtsjärvel (halva ilma korral kaldal).

Sihtrühm: I kooliaste (1.-3. klass)

Keel: eesti

Grupi suurus: kuni 25 õpilast

Õppeprogrammi pakkuja, info ja tellimine: EMÜ Võrtsjärve õppekeskus Järvemuuseum, Limnoloogia tee 1, Vehendi küla, Elva vald, Tartumaa, 61117, e-post: heli-anneli.villako@emu.ee Tel: (+372) 56 566 926

Lisainfo: Õpetajal palume registreerumisel teavitada grupi suurusest, erisustest (erivajadusega õpilased jm) ning õppeprogrammi sisu erisoodidest, sh ka sellest, kas programm on õpilastele uue teema sissejuhatuseks, laienduseks või kokkuvõtteks. Koostöös kooliga täpsustame programmi ja vajadusel muudame ajakava. Riietumisel

palume arvestada ilmastikuga, kuna õppeprogramm toimub osaliselt õues, jalga panna kummikud. Järvemuuseumis sees viibimiseks võtta kaasa vahetusjalanõud. Programmi pikkuseks on arvestatud 3 tundi ilma lõunapausita. Kui grupp soovib teha lõunapausi (30 min, soovitatav), tuleb arvestada keskuses viibimise ajaga 3,5 tundi.

NB! Kui vaatleme linde vaid kaldalt ja parvega sõitma ei lähe, on programmi hind 180€.

Seos õppekavaga:

Õpilane

- Tunneb huvi looduse ja selle uurimise vastu
- Märkab looduse ilu ja erilisust ning väärtustab elurikkust ja maastikulist mitmekesisust
- Sõnastab oma meelte toel saadud kogemusi
- Teeb lihtsamaid loodusvaatlusi, vormistab vaatlusinfot
- Teab, et ühte liiki kuuluvad organismid on sarnased
- Tunneb kodukoha levinumaid taime- ja loomaliike
- Kirjeldab õpitud liikide eluviise ja elupaiku
- Käitub loodushoidlikult ning järgib koostegutsemise reegleid

Põhikooli riiklik õppekava Lisa 4: 2.1.4.3 Organismid ja elupaigad. Taimede ja loomade eluavaldused: toitumine ja kasvamine. Veetaimede ja -loomade erinevus maismaaorganismidest. Mõisted: keha, pea, jalad, saba, kael, tiivad, nokk, suled, toitumine, ujulestad. 2.1.4.7 Organismide rühmad ja kooselu. Loomade mitmekesisus. Liik, kooslus, toiduahel. Mõisted: selgroogsed, linnud, liik, taimtoiduline, loomtoiduline, segatoiduline, toiduahel.

Programm seondub riikliku õppekava läbivate teemadega keskkond ja jätkusuutlik areng, elukestev õpe ja karjääri planeerimine, väärtused ja kõlblus.

Ainetevaheline lõiming: keel ja kirjandus, sotsiaalsed, kunst, kehaline kasvatus.

Õpitulemused:

Õpilased oskavad eristada tavalisemaid linnuliike välimuse ja hääliisuste järgi. Nad oskavad teha linnuvaatlusi, teavad erinevate lindude eluviise ja pesapaiku, teavad ränd- ja paigalindudest. Hoolivad lindudest ja teavad nende kaitse põhitõdesid.

Vahendid:

Töölehed, kirjutamisvahendid, piltmäärarajad, binoklid on juhendaja poolt. Õppevahendid on arvestatud rühmatöök 2-4 õpilasega gruppides.

Programmi ülesehitus ja ajakava:

1. **Sissejuhatus, programmi eesmärkide ja õppetöö käigu tutvustamine.** Päeva sissejuhatus, õppekeskuse ja programmi läbiviijate tutvustus, õpilaste eelteadmiste kaardistamine, organisatoorsed küsimused. (10 min).

2. Presentatsioon

Eesti linde ja erinevaid linnurühmi tutvustav presentatsioon Järvemuuseumis. Tutvustatakse Eesti tavalisemaid linde, õpitakse tundma nende määramistunnuseid, toitumist, pesitsemist, eluviise. Kuulatakse ja õpitakse tundma tavalisemate lindude hääli. Määramislehe tutvustamine, mida linnu juures vaadata, et ta ära tunda. Linnuvaatluse vahendite ja meetodika tutvustamine. Lindude kaitse põhimõtete tutvustamine. (20 min)

3. Õuesõpe

Linnulaulu kuulamine õppekeskuse lähedal metsas, lindude määramine laulu järgi, vaatlustulemuste ülesmärkimine. Vee- ja roostikulindude vaatlemine parvega Võrtsjärvel. Rühmatööna linnuvaatlus binokliga, lindude määramislehe kasutamine, roostikulindude määramine laulu järgi, vaatlustulemuste ülesmärkimine. (2x60 min)

4. Aktiivõppeülesanded töölehtedega, õpitu kordamine, kokkuvõtted ja tagasiside.

Rühmatööna täidetakse töölehed õpitud lindude liikide, määramistunnuste ja eluviiside kohta. Kokkuvõtte ja õpitu kordamine koos õpilastega linnuvaatluste ja töölehe ülesannete põhjal. Arutelu ja kokkuvõtte programmil kogetust. (30 min)

Õppemeetodid:

Rühmatöö, vaatlemine, kuulamine, võrdlemine, binokliga vaatlemine, lindude otsimine, lindude kirjeldamine, lindude määramine piltmääraja abil, vaatlustulemuste ülesmärkimine, töölehtede täitmine, arutelu, kokkuvõtte.

Õpetaja roll:

Programmile tuleku ettevalmistus (ainealased eeltegevused koolis); eelinfo andmine programmile tulevatele õpilastele (sobilik rietus ja jalatsid, toidukott jms); aktiivselt programmi tegevustes osalemine (õpilaste toetamine ja julgustamine, vajadusel toimivate töörühmade moodustamisel abistamine, turvalisuse ja korra tagamine, abi töövahendite väljajagamisel ja korrastamisel); tagasiside andmine.

Tagasiside:

Tagasisidestamine toimub programmi lõpus ja pärast programmi. Õpilased annavad lõpuringis teada, mida huvitavat ja uut nad õppisid või kogesid. Lõpuringis võtab sõna ka õpetaja, kes toob välja, mida tema sellel programmil tähele pani ja teada sai. Detailsema tagasiside annab õpetaja elektroonilise tagasisideküsimustiku abil pärast programmi lõppu.

Juhendajad:

Heli-Anneli Villako, TÜ bioloogia didaktika (MSc) EMÜ Võrtsjärve õppekeskuse Järvemuuseumi juhataja

Kairi Kivaste, TÜ bioloog (BSc), EMÜ Võrtsjärve õppekeskuse Järvemuuseumi spetsialist

:) Tõhusa õppekäigu mudel on kett: eeltegevus koolis - õppimine väljaspool klassiruumi - järeltegevus koolis.